

JI-102

January-2024

B.Com., Sem.-I

Minor-DSC-M-113(H) : Economics-I

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

1. રોબિન્સની અર્થશાસ્ત્રની અછતની વ્યાખ્યા સમજાવો. 10
- અથવા
1. ઘટતા સીમાંત તુષ્ટિગુણના નિયમની સમજૂતી આપો. 10
2. માંગના નિયમની સમજૂતી આપો. 10
- અથવા
2. પુરવઠાના નિયમની સમજૂતી આપો. 10
3. માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતાનો ખ્યાલ સમજાવો. 10
- અથવા
3. માંગની આવક સાપેક્ષતાનો ખ્યાલ સમજાવો. 10
4. સરેરાશ ખર્ચ અને સીમાંત ખર્ચનો ખ્યાલ સમજાવો. 10
- અથવા
4. પરિવર્તનશીલ સાધન પ્રમાણનો નિયમ સમજાવો. 10
5. બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો : (ગમે તે દસ) 10
- (1) પ્રો. એડમ સ્મિથના મતે અર્થશાસ્ત્ર એ _____ છે.
- (a) સંપત્તિનું શાસ્ત્ર (b) કલ્યાણનું શાસ્ત્ર
(c) અછતનું શાસ્ત્ર (d) વાસ્તવિક વિજ્ઞાન
- (2) તુષ્ટિગુણ વિશ્લેષણનો આંકડાકીય ખ્યાલ કોણે સમજાવ્યો હતો ?
- (a) હિક્સ (b) માર્શલ
(c) રોબિન્સ (d) કેઈન્સ
- (3) જ્યારે સીમાંત તુષ્ટિગુણ શૂન્ય હોય છે ત્યારે કુલ તુષ્ટિગુણ _____ હોય.
- (a) ઋણ (b) સ્થિર
(c) મહત્તમ (d) શૂન્ય

- (4) કિંમત અને માંગ વચ્ચે _____ સંબંધ છે.
 (a) વ્યસ્ત (b) સીધો
- (5) અન્ય પરિબલોમાં થતા ફેરફારના કારણે માંગની માત્રામાં થતા ફેરફારને _____ કહે છે.
 (a) માંગમાં વિસ્તરણ-સંકોચન
 (b) માંગમાં વધારો-ઘટાડો
- (6) કિંમત અને પુરવઠા વચ્ચે _____ સંબંધ છે.
 (a) સ્થિર
 (b) ઋણ
 (c) ધન
- (7) અવેજી વસ્તુઓની માંગની પ્રતિમૂલ્ય સાપેક્ષતા કેવી હોય છે ?
 (a) ધન (b) ઋણ
 (c) શૂન્ય (d) અસ્થિર
- (8) સમયના ટૂંકાગાળામાં માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતા _____ હોય છે.
 (a) વધુ (b) ઓછી
 (c) શૂન્ય (d) અસ્થિર
- (9) સંપૂર્ણ મૂલ્ય અનપેક્ષ માંગવાળી વસ્તુની માંગરેખાનો ઢાળ કેવો હોય છે ?
 (a) ધન ઢાળવાળી (b) ઋણ ઢાળવાળી
 (c) ઊભી ધરીને સમાંતર (d) આડી ધરીને સમાંતર
- (10) ઉત્પાદન વિધેય કયા પરિબલો વચ્ચેનો સંબંધ દર્શાવે છે ?
 (a) ઉત્પાદન અને ઉત્પાદનના સાધનો (b) ઉત્પાદન અને ખરીદી
 (c) ઉત્પાદન અને વેચાણ (d) વેચાણ અને ખરીદી
- (11) ટૂંકાગાળામાં કયો ખર્ચ ઉત્પાદન સાથે સંકળાયેલો નથી ?
 (a) કુલ ખર્ચ (b) સ્થિર ખર્ચ
 (c) અસ્થિર ખર્ચ (d) સીમાંત ખર્ચ
- (12) કુલ ખર્ચ ÷ ઉત્પાદનના એકમો = _____
 (a) સ્થિર ખર્ચ (b) અસ્થિર ખર્ચ
 (c) સરેરાશ ખર્ચ (d) સીમાંત ખર્ચ

JI-102

January-2024

B.Com., Sem.-I**Minor-DSC-M-113(H) : Economics-I****Time : 2 Hours]****[Max. Marks : 50**

1. Explain Robbins' scarcity definition of Economics. 10
- OR**
1. Explain the law of diminishing marginal utility. 10
2. Explain the law of demand. 10
- OR**
2. Explain the law of supply. 10
3. Explain concept of price elasticity of demand. 10
- OR**
3. Explain concept of income elasticity of demand. 10
4. Explain the concept of Average cost and Marginal cost. 10
- OR**
4. Explain the law of variable proportions. 10
5. M.C.Q. : (Any ten) 10
- (1) Prof. Adam Smith has considered Economics as a _____.
- (a) Science of wealth (b) Science of welfare
- (c) Science of scarcity (d) Real science
- (2) Who has explained the cardinal concept of utility analysis ?
- (a) Hicks (b) Marshall
- (c) Robbins (d) Keynes
- (3) When marginal utility is zero, total utility is _____.
- (a) negative (b) constant
- (c) maximum (d) zero

- (4) There is a _____ relation between Price and Demand.
(a) Inverse (b) Direct
- (5) A change in the quantity of a demand as a result of a change in other factors is known as _____.
(a) Extension and contraction in demand
(b) Increase and decrease in demand
- (6) There is a _____ relation between Price and Supply.
(a) Constant
(b) Negative
(c) Positive
- (7) How is the cross elasticity of demand for substitute goods ?
(a) Positive (b) Negative
(c) Zero (d) Uncertain
- (8) Price elasticity of demand in short-run of time is _____.
(a) more (b) less
(c) zero (d) uncertain
- (9) What is the slope of demand curve when demand is perfectly inelastic ?
(a) Positive slope (b) Negative slope
(c) Parallel to vertical axis (d) Parallel to horizontal axis
- (10) The relationship between which factors are shown by production function ?
(a) Production and factors of production
(b) Production and purchase
(c) Production and sales
(d) Sales and purchase
- (11) Which cost is not connected with output in the short-run ?
(a) Total cost (b) Fixed cost
(c) Variable cost (d) Marginal cost
- (12) Total cost ÷ Production units = _____.
(a) Fixed cost (b) Variable cost
(c) Average cost (d) Marginal cost